

Reglement Verantwoordingsorgaan

Versie 11-11-2019

Artikel 1. Definities

Bestuur:	Het bestuur van het pensioenfonds.
Intern Toezicht:	De visitatiecommissie van het pensioenfonds.
Verantwoordingsorgaan:	Het verantwoordingsorgaan van het pensioenfonds.

Artikel 2. Samenstelling van het verantwoordingsorgaan

1. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit drie leden: een vertegenwoordiger van de werkgevers, een vertegenwoordiger van de deelnemers en een vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden.
2. De vertegenwoordiger van de werkgever wordt aangewezen door de werkgever. De vertegenwoordiger van de werknemers wordt gekozen uit en door de actieve deelnemers van het pensioenfonds. De vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden wordt gekozen uit en door de kring van pensioengerechtigden.
3. De vertegenwoordiger van deelnemers en de vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden wordt gekozen in de algemene vergadering van deelnemers en pensioengerechtigden van het pensioenfonds, tenzij het bestuur tot een schriftelijke stemming besluit.
4. Voor de verkiezing van een vertegenwoordiger van de deelnemers en een vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden, kunnen de deelnemers, casu quo de pensioengerechtigden (een) kandidaat (kandidaten) stellen. Deze mogelijkheid zal in de kennisgeving voor de stemming, waarbij de verkiezing zal plaatsvinden, worden vermeld. Een voordracht door deelnemers, casu quo pensioengerechtigden moet binnen veertien dagen na het uitbrengen van de kennisgeving bij het bestuur worden ingediend. Hierbij worden de deelnemers en/of gepensioneerden ook op de hoogte gesteld van de competentievisie. De kandidaatstelling door de deelnemers moet zijn ondertekend door ten minste tien deelnemers. Dit is niet vereist voor de kandidaatstelling door de pensioengerechtigden. Na ontvangst van de kandidaatstelling wordt zij door het bestuur zo spoedig mogelijk bekendgemaakt. Indien zich geen kandidaat heeft gemeld voor de functie van lid van het verantwoordingsorgaan namens de pensioengerechtigden, kan de pensioengerechtigden gevraagd worden een deelnemer of gewezen deelnemer kandidaat te stellen voor de betreffende vacature, door eenvoudige kennisgeving aan het bestuur. Hij wordt dan geacht voorgedragen te zijn door de pensioengerechtigden. Ook het bestuur kan (een) kandidaat (kandidaten) stellen; deze wordt (worden) bij de kennisgeving voor de stemming bekendgemaakt.
5. Indien er één kandidaat voor de vacante verantwoordingsorgaanfunctie is, wordt de gestelde kandidaat zonder stemming bekendgemaakt.

6. Indien er meerdere kandidaten voor de vacante verantwoordingsorgaanfunctie zijn, zal voor de vacante functie een afzonderlijke stemming plaatsvinden. Indien het bestuur tot een schriftelijke stemming besluit, zal deze niet langer dan een maand en niet eerder dan veertien dagen na afloop van de in lid 4, derde volzin genoemde termijn worden gehouden.
7. De kandidaat die de meeste stemmen heeft gekregen van de deelnemers, casu quo de pensioengerechtigden, wordt aangewezen tot lid van het verantwoordingsorgaan. Indien meerdere kandidaten een gelijk aantal stemmen hebben gekregen, vindt herstemming plaats. Indien de stemmen dan weer staken, beslist het lot. De stemming vindt plaats onder leiding van het bestuur.
8. Indien het door onverwachte omstandigheden tussentijds noodzakelijk is om één of meer leden te kiezen zal een procedure gevolgd worden waarbij de leden schriftelijk hun stem kunnen uitbrengen.
9. Het lidmaatschap van het verantwoordingsorgaan is niet verenigbaar met een andere functie binnen het pensioenfonds.
10. De leden van het verantwoordingsorgaan treden na drie jaar af en zijn terstond herkiesbaar dan wel herbenoembaar . Het verantwoordingsorgaan stelt een rooster van aftreden vast. Een lid van het verantwoordingsorgaan kan maximaal twee maal worden herkozen, dan wel herbenoemd.
11. Het lidmaatschap van het verantwoordingsorgaan eindigt door:
  - a. het verstrijken van de zittingsduur van drie jaren, met de mogelijkheid van herkiezing dan wel herbenoeming;
  - b. het bedanken door het betreffende lid;
  - c. bij vertegenwoordigers van de deelnemers: bij beëindiging van het dienstverband met de werkgever;
  - d. bij vertegenwoordigers van de werkgever: door een besluit van de werkgever;
  - e. het aanvaarden van een andere functie binnen het pensioenfonds;
  - f. de ondercuratelestelling van het betreffende lid;
  - g. overlijden;
  - h. ontslag door het verantwoordingsorgaan en na het horen van het betreffende lid indien naar het oordeel van de meerderheid van de leden van het verantwoordingsorgaan sprake is van een lid dat onvoldoende functioneert;
  - i. ontslag door het bestuur in overleg met de visitatiecommissie en na het horen van het betreffende lid indien:
    - dat lid een verklaring omtrent gedrag die relevant is voor financiële instellingen niet meer ontvangt;
    - dat lid de interne gedragscode en/of integriteitregeling van het fonds overtreedt;
    - dat lid niet meer voldoet aan de kwalificatie die bij benoeming gevraagd werd (deelnemer of pensioengerechtigde); of
    - er een andere zwaarwegende reden is die erom vraagt dat een benoeming eindigt.

12. Gedurende het bestaan van een vacature behoudt het verantwoordingsorgaan zijn volledige bevoegdheden. In geval van een vacature behouden de overige leden elk een derde van het aantal stemmen.
13. Het verantwoordingsorgaan bevordert de geschiktheid en diversiteit van zijn leden en stelt een competentievisie op.

Artikel 3. Taken en bevoegdheden van het verantwoordingsorgaan

1. Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd.
2. Het verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur aan de hand van het jaarverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van het intern toezicht, over het door het bestuur uitgevoerde beleid, evenals over beleidskeuzes voor de toekomst. Dit oordeel wordt, samen met de reactie van het bestuur daarop, bekend gemaakt en in het jaarverslag opgenomen
3. Het bestuur verschaft het verantwoordingsorgaan tijdig alle stukken die het voor de uitoefening van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft.
4. Het verantwoordingsorgaan geeft het oordeel als bedoeld in lid 1 tijdig, rekening houdend met het bepaalde in lid 5 en lid 7. Een tijdschema hiervoor wordt jaarlijks in overleg met het bestuur vastgesteld.
5. Het verantwoordingsorgaan heeft in het kader van de oordeelsvorming recht op overleg met het bestuur, alsmede op overleg met het intern toezichtorgaan over diens bevindingen, de deelnemersraad, de externe accountant en de externe actuaris.
6. Het verantwoordingsorgaan verstrekt het oordeel als bedoeld in lid 1 schriftelijk en beargumenteerd aan het bestuur. Het oordeel wordt, samen met de reactie van het bestuur daarop als bedoeld in lid 7, bekend gemaakt en opgenomen in het jaarverslag.
7. Het bestuur stelt het verantwoordingsorgaan in de gelegenheid advies uit te brengen over:
  - a. het beleid inzake beloningen;
  - b. de vorm en inrichting van het intern toezicht;
  - c. de benoeming en het ontslag van de leden van het intern toezicht op grond van het bepaalde in lid 8 van dit artikel,
  - d. het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
  - e. het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
  - f. gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het pensioenfonds of de overname van verplichtingen door het pensioenfonds;
  - g. liquidatie, fusie of splitsing van het pensioenfonds;
  - h. het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst;

- i. het omzetten van het pensioenfonds in een andere rechtsvorm, bedoeld in artikel 18 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek; en
  - j. de samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premiecomponenten.
8. De leden van het intern toezicht worden benoemd door het bestuur na advies van het verantwoordingsorgaan. De leden van het intern toezicht worden ontslagen door het bestuur na advies van het verantwoordingsorgaan.
9. Het advies van het verantwoordingsorgaan wordt op een zodanig moment gevraagd dat het van wezenlijke invloed kan zijn op bovenbedoelde besluiten.
10. Bij het vragen van advies wordt aan het verantwoordingsorgaan een overzicht verstrekt van de beweegredenen voor het besluit en van de gevolgen die het besluit naar verwachting voor de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden zal hebben.
11. Het verantwoordingsorgaan zal haar advies motiveren en schriftelijk vastleggen.
12. Het pensioenfonds deelt het verantwoordingsorgaan zo spoedig mogelijk schriftelijk mee , of het een advies niet of niet geheel volgt, waarbij tevens wordt medegedeeld waarom van het advies of van een daarin vervat minderheidsadvies wordt afgeweken.
13. Het verantwoordingsorgaan kan bij de Ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam beroep instellen tegen een besluit betreffende een aangelegenheid als bedoeld in lid 7 indien:
  - a. het verantwoordingsorgaan met betrekking tot dat besluit niet voorafgaand in de gelegenheid is gesteld advies uit te brengen;
  - b. dat besluit niet in overeenstemming is met het advies van het verantwoordingsorgaan; of
  - c. feiten en omstandigheden bekend zijn geworden die, waren zij aan het verantwoordingsorgaan bekend geweest ten tijde van het uitbrengen van zijn advies, aanleiding zouden kunnen zijn geweest om dat advies niet uit te brengen zoals het is uitgebracht.
14. Het beroep kan uitsluitend worden ingesteld indien het verantwoordingsorgaan van oordeel is dat het bestuur bij afweging van de betrokken belangen niet in redelijkheid tot zijn besluit had kunnen komen.
15. De kosten van het voeren van rechtsgedingen door het verantwoordingsorgaan komen ten laste van het pensioenfonds, indien zij redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taak van het verantwoordingsorgaan en het pensioenfonds van de te maken kosten vooraf in kennis is gesteld. In rechtsgedingen tussen het pensioenfonds en het verantwoordingsorgaan kan het verantwoordingsorgaan niet in de proceskosten worden veroordeeld.

16. Het verantwoordingsorgaan is, in overleg met het bestuur, bevoegd deskundigen te raadplegen.
17. Het verantwoordingsorgaan heeft recht op overleg met het intern toezicht.
18. Het pensioenfonds informeert het verantwoordingsorgaan onverwijld schriftelijk over:
  - a. De verplichting tot het opstellen van een kortetermijnherstelplan;
  - b. De verplichting tot het opstellen van een langetermijnherstelplan;
  - c. De aanstelling van een bewindvoerder;
  - d. De beëindiging van de situatie, bedoeld in artikel 172 van de Pensioenwet, waarin de bevoegdheiduitoefening van alle of bepaalde organen van het pensioenfonds is gebonden aan toestemming van een of meer door De Nederlandsche Bank aangewezen personen.
19. Indien het verantwoordingsorgaan van oordeel is dat het bestuur niet naar behoren functioneert, kan het zich, na raadpleging van het intern toezichtorgaan, wenden tot de ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam met het verzoek:
  - een onderzoek te bevelen naar het beleid van en de gang van zaken binnen het pensioenfonds;
  - het functioneren van het bestuur als zodanig te toetsen.
20. Tot een verzoek als bedoeld in lid 19 kan slechts worden besloten indien alle leden tijdens een vergadering aanwezig of vertegenwoordigd zijn en ten minste tweederde van de leden daarmee instemt.
21. Alvorens een verzoek als bedoeld in lid 19 in te dienen zal het verantwoordingsorgaan dit voornemen schriftelijk en beargumenteerd melden aan het bestuur en het bestuur de gelegenheid geven hierop te reageren.

Artikel 4. Vergaderingen van het verantwoordingsorgaan

1. Het verantwoordingsorgaan kiest uit zijn midden een voorzitter en een secretaris. De voorzitter heeft de leiding over de vergaderingen. De secretaris zorgt voor de verslaglegging van de vergaderingen, verzorgt de correspondentie en is verantwoordelijk voor het archief.
2. Het bestuur maakt afspraken met het verantwoordingsorgaan over de frequentie waarmee het in lid 1 genoemd overleg kan plaatsvinden en de daarmee gemoeide kosten.
3. Geldige besluiten kunnen worden genomen wanneer ten minste de meerderheid van de leden van het orgaan tijdens de vergadering aanwezig is, dan wel vertegenwoordigd wordt. Van vertegenwoordiging is sprake als het afwezige lid een aanwezig lid schriftelijk gevolmachtigd heeft tijdens de vergadering zijn/haar stem uit te brengen.

4. Als aan het bepaalde in lid 3 is voldaan, worden alle besluiten van het verantwoordingsorgaan genomen bij gewone meerderheid van stemmen van de ter vergadering aanwezige of vertegenwoordigde leden, tenzij in dit reglement nadrukkelijk anders is bepaald. Elk lid heeft één stem, tenzij anders bepaald.
5. Bij staking van stemmen over zaken wordt het voorstel geacht te zijn verworpen. Bij staking van stemmen over personen, vindt er een herstemming plaats. Als bij herstemming de stemmen opnieuw staken, beslist het lot.
6. Het stemmen geschiedt schriftelijk indien ten minste één lid daarom verzoekt.

Artikel 5. Vergaderingen van het verantwoordingsorgaan met het bestuur

1. Het bestuur en het verantwoordingsorgaan komen ten minste twee keer per jaar in overleg bijeen in het kader van de oordeelsvorming door het verantwoordingsorgaan en zoveel vaker als in onderling overleg wordt vastgesteld. Tijdens deze vergaderingen worden de aangelegenheden aan de orde gesteld waarover het bestuur van het pensioenfonds of het verantwoordingsorgaan overleg wenselijk acht.
2. De voorzitter bepaalt in overleg met het secretariaat van het pensioenfonds tijd en plaats van de vergadering. De bijeenroeping geschiedt door het secretariaat van het pensioenfonds, door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de leden. Daarnaast is het secretariaat van het pensioenfonds belast met het opmaken van de agenda, het opstellen van het verslag van de vergaderingen van het verantwoordingsorgaan met het bestuur. Behoudens spoedeisende gevallen geschiedt de bijeenroeping ten minste tien kalenderdagen voor de te houden vergadering. Het secretariaat van het pensioenfonds maakt de agenda bekend aan de leden van het verantwoordingsorgaan en aan het bestuur. Tegelijkertijd met het bekendmaken van de agenda worden de bij de agenda behorende stukken aan de leden van het verantwoordingsorgaan toegezonden.
3. Ingeval het bestuur verzoekt tot overleg, wordt het verzoek gericht aan de voorzitter van het verantwoordingsorgaan. Ingeval het verantwoordingsorgaan daartoe verzoekt, zal het verzoek worden gericht aan de voorzitter van het bestuur. Een vergadering op verzoek van leden van het verantwoordingsorgaan wordt gehouden binnen zes weken nadat het verzoek is binnengekomen.
4. De voorzitter van het bestuur treedt op als voorzitter van de vergadering.
5. Het bestuur bespreekt met het verantwoordingsorgaan hetgeen in artikel 3, lid 2 is vermeld.

Artikel 6. Voorzieningen en vergoedingen verantwoordingsorgaan

1. Het secretariaat van het pensioenfonds, de ruimten van het pensioenfonds en de overige voorzieningen waarover het pensioenfonds kan beschikken staan binnen redelijke grenzen na overleg met de voorzitter van het bestuur ter beschikking van het verantwoordingsorgaan.

2. De leden van het verantwoordingsorgaan ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden, tenzij anders overeengekomen met het bestuur. Reiskosten en andere kosten die het verantwoordingsorgaan in het belang van het uitoefenen van de functie maakt, worden na overlegging van bewijsstukken vergoed. Kosten (niet zijnde reiskosten) kunnen slechts in overleg met het bestuur gemaakt worden.
3. Het verantwoordingsorgaan is zelf verantwoordelijk voor de deskundigheid die nodig is om de functie te kunnen uitoefenen. Tussen het bestuur en het verantwoordingsorgaan worden afspraken gemaakt over de (kosten van) te volgen opleidingen.

Artikel 7. Geheimhouding

De leden van het verantwoordingsorgaan mogen geen informatie met betrekking tot hun werkzaamheden voor het pensioenfonds, dan wel niet publieke informatie waarvan zij in het kader van hun werkzaamheden als lid van het verantwoordingsorgaan kennis nemen, aan derden bekend maken. Indien een lid van het verantwoordingsorgaan meent dat op deze regel in een bepaald geval een uitzondering moet worden gemaakt, zal hierover vooraf overleg gepleegd worden met het bestuur, dat uiteindelijk beslist of een uitzondering op de geheimhoudingsplicht kan worden gemaakt.

Artikel 8. Inwerkingtreding en wijziging van het reglement

1. Dit reglement treedt in werking op 11 november 2019 en vervangt het voorgaande reglement.
2. Dit reglement is vastgesteld door het bestuur. Dit reglement kan nadien door het bestuur worden gewijzigd.